

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “ความต้องการข้อมูลข่าวสาร การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ในการศึกษาไว้ได้แก่

1. เพื่อศึกษาความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและความต้องการให้มีการนำเสนอจากสื่อประเภทต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวชาวจีน
2. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยจากสื่อประเภทต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวชาวจีน
3. เพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านวัฒนธรรมไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีน
4. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรกับความต้องการ การเปิดรับ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีน

เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ในการศึกษาได้ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งสามารถนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย และความต้องการให้มีการนำเสนอทางสื่อประเภทต่าง ๆ

1.1.1 จากการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทเมื่ออยู่ในสถานที่สำคัญหรือสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อควรปฏิบัติต่อผู้อื่นและมารยาทเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ สำหรับความต้องการประเภทของสื่อที่พบพบว่า ความต้องการประเภทของสื่อด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยนั้นมาจาก 5 สื่อหลักได้แก่ เว็บไซต์ภาพยนตร์เรื่อง Lost In Thailand เอกสารประชาสัมพันธ์แนะนำ/คู่มือหัวหน้าทัวร์และมัลติมีเดียท้องถิ่น

1.1.2 จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีน พบว่า ความแตกต่างของอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวจีนส่งผลต่อความต้องการเนื้อหาข่าวสาร และความต้องการให้มีการนำเสนอผ่านทางสื่อประเภทต่าง ๆ ต่างกัน นักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย ระดับการศึกษาค่อนข้างสูง มีรายได้จากการทำงานประจำ จะเปิดกว้างในความต้องการเนื้อหา ข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในด้านชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ มารยาทและข้อควรปฏิบัติต่อ สถาบัน สถานที่สำคัญทางศาสนาและสถานที่สาธารณะ โดยนิยมค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก

ส่วนนักท่องเที่ยวที่สูงอายุ การศึกษาไม่สูง อาชีพค้าขายหรือเป็นแม่บ้านอยู่ในกลุ่ม อนุรักษ์นิยม ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการค้นคว้าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยมากนัก ส่วนใหญ่มักได้รับฟังจากสื่อบุคคล ได้แก่ พนักงานขายของบริษัททัวร์เมื่อซื้อรายการท่องเที่ยวก็มักจะได้รับการแนะนำเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยว่าสิ่งไหนควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติ รับฟัง คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านวัฒนธรรมไทย จากมัคคุเทศก์เมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยแล้วส่วนเพื่อนหรือญาติที่เคยเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยก็มักจะให้ข้อมูล ดังกล่าวเมื่อมีการสนทนากัน

1.2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยจากสื่อประเภทต่าง ๆ

จากผลการวิจัยทั้งการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและการสัมภาษณ์กลุ่ม พบว่า ระดับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีนในสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดประเภทของสื่อแต่ละประเภทพบว่า มีการเปิดรับสื่อภาพยนตร์เรื่อง Lost In Thailand มากที่สุด สื่อที่เปิดรับรองลงมาคือ กิจกรรมพิเศษที่ จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวประเทศไทย คู่มือเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยคำแนะนำจาก มัคคุเทศก์หรือพนักงานของบริษัทนำเที่ยวและสื่อสิ่งพิมพ์ ตามลำดับ

1.3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยจากสื่อประเภทต่าง ๆ

1.3.1 การศึกษาโดยระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยพบว่า การรับรู้เนื้อหาข่าวสาร ของนักท่องเที่ยวชาวจีนเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทต่อสถาบันและบุคคลอันเป็นที่เคารพ ของคนไทยอยู่ในระดับการรับรู้มาก ส่วนการรับรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทในสถานที่ สำคัญทางศาสนาและความเชื่อตลอดจนมารยาทในการมีส่วนร่วมขณะเข้าชมในเทศกาลประเพณี ไทยนั้นอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการรับรู้เกี่ยวกับมารยาทและข้อควรปฏิบัติในสถานที่ สาธารณะอยู่ในระดับการรับรู้ต่ำ

1.3.2 การศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่ม ผู้วิจัยพบว่า การรับรู้เนื้อหาข่าวสาร ของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักทุกคนนั้นมีการรับรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและ มารยาทต่อทั้งสถาบันและบุคคลอันเป็นที่เคารพของคนไทย สถานที่สำคัญทางศาสนา และความ

เชื้ออยู่ในระดับมาก ส่วนมารยาทในการมีส่วนร่วมขณะเข้าชมในเทศกาลประเพณีไทยนั้นอยู่ในระดับปานกลางสำหรับการรับรู้เกี่ยวกับมารยาทและข้อควรปฏิบัติในสถานที่สาธารณะอยู่ในระดับการรับรู้น้อยสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ได้เสนอแล้วดังกล่าว

1.4 ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ

1.4.1 ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่แตกต่างกันมีความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและความต้องการให้มีการนำเสนอจากสื่อประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันผลการทดสอบพบว่า

- 1) เพศที่แตกต่างกันมีความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและความต้องการให้มีการนำเสนอจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมไม่แตกต่างกัน
- 2) อายุที่แตกต่างกันมีความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและความต้องการให้มีการนำเสนอจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกัน
- 3) สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและความต้องการให้มีการนำเสนอจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมไม่แตกต่างกัน
- 4) การศึกษาที่แตกต่างกันมีความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและความต้องการให้มีการนำเสนอจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกัน
- 5) อาชีพที่แตกต่างกันมีความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและความต้องการให้มีการนำเสนอจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกัน
- 6) รายได้ที่แตกต่างกันมีความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและความต้องการให้มีการนำเสนอจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกัน

1.4.2 ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยจากสื่อประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน ผลการทดสอบพบว่า

- 1) เพศที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมไม่แตกต่างกัน
- 2) อายุที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกัน
- 3) สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมไม่แตกต่างกัน
- 4) การศึกษาที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกัน

5) อาชีพที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย จากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกัน

6) รายได้ที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย จากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกัน

1.4.3 ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อ เนื้อหาข่าวสารวัฒนธรรมไทย แตกต่างกัน ผลการทดสอบพบว่า

1) เพศที่แตกต่างกันมีการรับรู้ต่อเนื้อหาข่าวสารวัฒนธรรมไทยโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2) อายุที่แตกต่างกันมีการรับรู้ต่อเนื้อหาข่าวสารวัฒนธรรมไทยโดยรวมแตกต่างกัน

3) สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีการรับรู้ต่อเนื้อหาข่าวสารวัฒนธรรมไทยโดยรวมไม่แตกต่างกัน

4) การศึกษาที่แตกต่างกันมีการรับรู้ต่อเนื้อหาข่าวสารวัฒนธรรมไทยโดยรวมแตกต่างกัน

5) อาชีพที่แตกต่างกันมีการรับรู้ต่อเนื้อหาข่าวสารวัฒนธรรมไทยโดยรวมแตกต่างกัน

6) รายได้ที่แตกต่างกันมีการรับรู้ต่อเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยโดยรวมแตกต่างกัน

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 ความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย และประเภทของสื่อที่ต้องการให้นำเสนอพบว่า นักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทเมื่ออยู่ในสถานที่สำคัญหรือสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อมากที่สุด ในกรณีนี้อาจกล่าวได้ว่านักท่องเที่ยวชาวจีนต้องการเนื้อหาดังกล่าวเพราะในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรมของประเทศจีนเมื่อปี พ.ศ. 2509 ทำให้องค์ความรู้ทางวัฒนธรรมสูญหายไป เมื่อบริบททางด้าน การปกครองเปลี่ยนแปลงไปทำให้ชาวจีนที่ออกไปท่องเที่ยวในประเทศต่าง ๆ กระตือรือร้นที่จะแสวงหาเนื้อหาข่าวสารทางด้านวัฒนธรรมจากสื่อประเภทต่าง ๆ มากขึ้น ประกอบกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีที่เจริญขึ้นและรัฐบาลจีนได้ผ่อนปรนข้อจำกัดต่าง ๆ ทางด้านการสื่อสารส่งผลให้การเข้าถึงเว็บไซต์มากและสะดวกขึ้น ซึ่งตรงกับ

ผลการวิจัยที่พบว่า นักท่องเที่ยวชาวจีนมีความต้องการประเภทของสื่อจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด และจากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีนตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย ระดับการศึกษาค่อนข้างสูง มีรายได้จากการทำงานประจำ จะเปิดกว้างในความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในด้านชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ มารยาทและข้อควรปฏิบัติ ต่อสถาบัน สถานที่สำคัญทางศาสนาและสถานที่สาธารณะ โดยนิยมค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการแสวงหาข้อมูลข่าวสารตามการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการใช้สื่อของบุคคลที่กล่าวว่า การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำในสิ่งหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารที่จะสนองตอบความต้องการของตน อันเนื่องมาจากการที่บุคคลนั้นต้องการเรียนรู้ศึกษา และวิเคราะห์ในประเด็นหนึ่งและพบว่า ความรู้ที่ตนมีอยู่นั้นไม่เพียงพอจึงทำการศึกษาเพื่อเพิ่มเติมความรู้ดังกล่าวด้วยการแสวงหาจากแหล่งข่าวสารที่ตนพึงพอใจ นอกจากนี้บุคคลยังต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ทางด้านข้อมูลในการอ้างอิงอันจะเป็นแรงเสริมในความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมอีกด้วยและยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของแสงเดือน รตินทร (2555) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวชาวจีนในปัจจุบันนิยมค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวด้วยตนเอง

2.2 ระดับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีนในสื่อประเภทต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเกือบจะถึงระดับมากจากค่าที่ตั้งไว้ตามตารางที่ 4.5 ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดประเภทของสื่อแต่ละประเภทพบว่า มีสื่อถึง 6 ประเภทใน 11 ประเภทที่มีผลระดับการรับรู้มากโดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์เรื่อง Lost In Thailand เป็นสื่อที่นักท่องเที่ยวชาวจีนเปิดรับมากที่สุด สอดคล้องกับผลกับการสัมภาษณ์กลุ่มพบว่า ได้คำตอบเดียวกันคือ มีการเปิดรับภาพยนตร์เรื่องนี้มากถึง 4 คนจาก 6 คน ในกรณีนี้อาจกล่าวได้ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้มีเนื้อหาที่สนุกสนาน ตื่นเต้น ชวนติดตาม อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความงดงามทางธรรมชาติของประเทศไทย ที่สำคัญไปกว่านั้นคือ ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้สอดแทรกสถานที่ ประเพณีที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยไว้ได้อย่างมีศิลปะ เมื่อชาวจีนได้ชมจะสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้อย่างง่ายดาย ซึ่งอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับความนิยมสูงสุดเรื่องหนึ่งในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์จีน กระแสความนิยมดังกล่าวน่าจะเป็นแรงจูงใจที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย และเปิดรับข้อมูลข่าวสารวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ส่วนสื่อกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวประเทศไทยได้รับการเปิดรับรองลงมานั้นน่าจะเป็นผลจากแรงจูงใจที่ได้ชมภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว และเมื่อมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวประเทศไทยนักท่องเที่ยวชาวจีนจึงปรารถนาที่จะเข้าร่วมงานที่แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและวัฒนธรรมไทย ในส่วนคู่มือเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยและสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวชาวจีนเปิดรับรองลงมานั้น

น่าจะเป็นผลพลอยได้จากการไปร่วมกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นบริการมอบให้นักท่องเที่ยวที่มาชมงานเป็นปกติอยู่แล้ว

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผลจากการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pizam and Mansfield (1991) และ ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2544) สนับสนุนความคิดที่ว่าแรงจูงใจนั้นเป็นพลังทางวัฒนธรรมและพลังทางชีววิทยาในการกำหนดพฤติกรรมการท่องเที่ยว ที่หลักคั่นกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวต้องการไปเห็นสิ่งแปลกใหม่ส่วนระดับการเปิดรับที่แตกต่างในข้ออื่น ๆ นั้นขึ้นอยู่กับพฤติกรรมสื่อสารของแต่ละบุคคลซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทางด้านประชากรศาสตร์กับการเปิดรับข่าวสาร (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2542, น. 44-52) ที่กล่าวว่า ผู้รับข่าวสารที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรม ความสนใจ ในการรับข่าวสารแตกต่างกันด้วยนอกจากนั้น ชาร์ลเค. อัทคิน (Charles K. Atkin, 1973, PP. 208) ได้กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากย่อมมีหูตากว้างไกลแต่ก็จะไม่รับข่าวสารทั้งหมดจะเลือกรับข่าวสารที่สอดคล้องกับความเชื่อเดิมและเป็นที่ต้องการและมีประโยชน์ต่อตนเองอย่างมีกระบวนการเลือกสรร (Selective Process) ที่แตกต่างกัน และแคลปเปอร์ (Klapper, 1960, PP. 19-25) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเลือกรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์โดยเฉพาะเรื่องการเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) ซึ่งเป็นขึ้นอยู่กับความชำนาญและความถนัดในการเลือกเปิดรับข่าวสาร

2.3 ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีนมีระดับการรับรู้มากในเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทต่อสถาบันและบุคคลอันเป็นที่เคารพของคนไทย ในกรณีนี้อาจกล่าวได้ว่าการรับรู้เหล่านั้นเกิดจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ข่าวสารเสด็จเยือนประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศจีนของพระบรมวงศานุวงศ์ของประเทศไทยอยู่เนื่อง ๆ ประกอบกับการให้ข้อมูลโดยละเอียดของหัวหน้าทัวร์และมัคคุเทศก์เกี่ยวกับความสำคัญของพระราชวงศ์ส่วนการรับรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทในสถานที่สำคัญทางศาสนาและความเชื่อตลอดจนมารยาทในการมีส่วนร่วมขณะเข้าชมเทศกาลประเพณีไทยอยู่ในระดับปานกลางน่าจะมีสาเหตุจากการให้ความสำคัญต่อศาสนาและความเชื่อในสังคมของตนเองไม่มากนักสืบเนื่องจากการปฏิวัติวัฒนธรรมดังได้กล่าวมาแล้วในข้อ 1 สำหรับการรับรู้เกี่ยวกับมารยาทและข้อควรปฏิบัติในสถานที่สาธารณะอยู่ในระดับการรับรู้น้อยอธิบายได้ว่าปรากฏการณ์นี้สอดคล้องกับทฤษฎีกระบวนการเลือกสรรเปิดรับข่าวสาร (Selective Process) ตามอ้างถึงในข้อ 2 บุคคลเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) เมื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารแล้วก็จะเลือกรับรู้และตีความหมายแตกต่างกันไปตามความสนใจ ทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง แรงจูงใจ หรือสภาวะทางอารมณ์และจิตใจ ฉะนั้นแต่ละคน

อาจรับรู้ตีความข่าวสารบิดเบือนให้มีทิศทางที่ตนพอใจด้วย สำหรับสังคมจีนที่เป็นสังคมที่มีประชากรมากเป็นอันดับหนึ่งของโลกและมีความหลากหลายทางด้านประชากรศาสตร์ แม้จะมีความเข้าใจ และยอมรับในมารยาทสากลแต่ก็ยังคงยากที่จะให้ยอมรับ และปฏิบัติตามเช่นเดียวกันได้ทั้งหมด หากพิจารณาจำนวนเพียงร้อยละ 1 ของนักท่องเที่ยวชาวจีนจากจำนวนทั้งหมดกว่า 100 ล้านคน ก็มีจำนวนมากจนเห็นได้ชัดถึงพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมที่เจ้าของประเทศและนักท่องเที่ยวชาติอื่น ๆ พึงตำหนิได้เช่น มารยาทการเข้าคิว การส่งเสียงดังในที่สาธารณะการไม่รักษาความสะอาดของพื้นที่ส่วนรวม เป็นต้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวชาวจีนบางคณะคุ้นเคยในการปฏิบัติตัวเสมือนอยู่ในชุมชนของตน

2.4 จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรสกับความต้องการเนื้อหาข่าวสารความต้องการให้มีการนำเสนอจากสื่อประเภทต่าง ๆ การเปิดรับ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารวัฒนธรรมไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีน จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เป็นคนรุ่นใหม่ไม่จำกัดเพศหรือสถานภาพสมรส แต่จะขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งสร้างแรงจูงใจให้มีพฤติกรรมเปิดกว้างในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารตามที่ตนสนใจ เพื่อประโยชน์ส่วนตนจากสื่อทุกประเภทที่ตนสะดวกในการเปิดรับ สื่อที่ตนพึงพอใจ โดยเฉพาะประเภทของสื่อสมัยใหม่ได้แก่ อินเทอร์เน็ต คนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับการเลือกเปิดรับเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ มีเรื่องราวชวนติดตาม ส่วนคนรุ่นเก่า การศึกษาไม่สูง ประกอบอาชีพที่ไม่ได้เอื้อให้ใช้สื่อหลากหลายจึงยังคงเลือกเปิดรับจากสื่อสิ่งพิมพ์ได้แก่ หนังสือพิมพ์โบรชัวร์ สื่อโทรทัศน์ และสื่อบุคคลได้แก่ เจ้าหน้าที่ทัวร์ เพื่อนหรือญาติ จากผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ส่งผลต่อลักษณะทางพฤติกรรมของผู้บริโภคแตกต่างกัน ดังตัวอย่างที่อาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ให้ความคิดเห็นผ่านสื่อต่าง ๆ ว่านักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่วัดร่องขุ่น จังหวัดเชียงรายเป็นจำนวนมากนั้นส่วนใหญ่ยังคงส่งเสียงดัง ยื้อแย่งกันเข้าชมสถานที่ต่าง ๆ ในวัด ใช้ห้องน้ำไม่เป็นและไม่รักษาความสะอาดอาจารย์ให้ความเห็นว่าน่าจะเป็นกรู๊ปทัวร์ นักท่องเที่ยวชาวจีนที่มีการศึกษาน้อยและมีรายได้น้อย จึงแสดงพฤติกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้มาใช้ประกอบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา เนื่องจากปัจจัยแต่ละปัจจัยของบุคคลหนึ่งที่แตกต่างกันตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ถือเป็นพื้นฐานในการกำหนดพฤติกรรมความต้องการ การเปิดรับ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเพื่อการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้คือ ปัจเจกบุคคลมีระดับความต้องการข่าวสารทั้งเนื้อหา และประเภทสื่อ มีการเปิดรับและรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามความสนใจของตน ซึ่งมีความแตกต่างกันด้วยลักษณะทางประชากรกล่าวคือ มีความแตกต่างตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นไป

ตามแนวคิดทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์และแนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้สื่อและความพึงพอใจของแมคคอมส์และเบคเคอร์ (McCombs and Becker, 1976) ที่กล่าวว่า บุคคลจะใช้สื่อตามความพอใจและความต้องการบุคคลใช้สื่อเพื่อสนองความต้องการรู้เหตุการณ์ ช่วยตัดสินใจ ต้องการข้อมูลเพื่อพูดคุย ต้องการการมีส่วนร่วม ต้องการแสดงความคิดเห็นหรือสนับสนุนการตัดสินใจ ต้องการความบันเทิง ซึ่งคิปเพ็คและเมอร์เรย์ (Kippax and Murray, 1980) ได้เพิ่มเติมในเรื่องการใช้สื่อและการรับรู้ในคุณประโยชน์ของสื่อ ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์เป็นตัวกำหนดการใช้สื่อและการรับรู้คุณประโยชน์ของสื่อ และจากการสัมภาษณ์จะเห็นว่าข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญในการนำมาประกอบการตัดสินใจของบุคคล ยิ่งบุคคลเกิดความไม่แน่ใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเท่าใดบุคคลย่อมต้องการเปิดรับข่าวสารมากขึ้นเท่านั้น โดยไม่จำเป็นว่าจะทำการเปิดรับข่าวสารจากสื่อใด ไม่ว่าจะเป็สื่อมวลชน สื่อบุคคล หรือสื่อเฉพาะกิจ แต่ทั้งนี้บุคคลจะทำการเปิดรับและรับรู้ข่าวสารเฉพาะเรื่องที่ตนให้ความสนใจเท่านั้น เนื่องจากข่าวสารในปัจจุบันมีมากเกินไปที่ผู้รับสารจะรับไว้ทั้งหมดได้ จึงทำให้เกิดกระบวนการเลือกรับข่าวสารขึ้น บุคคลแต่ละคนจะมีเกณฑ์ในการเลือกรับข่าวสารที่แตกต่างกันตามลักษณะส่วนบุคคล สภาพแวดล้อมในสังคมนั้น ๆ และความต้องการที่จะเปิดรับและรับรู้ข่าวสารของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันย่อมทำให้มีพฤติกรรมการเปิดรับและรับรู้ข่าวสารที่แตกต่างกันด้วย

ผู้วิจัยเห็นว่านักท่องเที่ยวชาวจีนที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมากนั้น มีความแตกต่างกันด้วยลักษณะทางประชากร สถานภาพสังคม และลักษณะทางจิตวิทยา ดังนั้นการศึกษาเรื่องความต้องการ การเปิดรับและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารวัฒนธรรมไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยจึงสะท้อนให้เห็นบุคลิกภาพ ค่านิยม ทักษะนิสัยนิยม ผ่านพฤติกรรมการแสดงออกในระหว่างการท่องเที่ยวปัจเจกบุคคลย่อมมีระดับความต้องการข้อมูลข่าวสารทั้งประเภทและเนื้อหาให้สื่อนำเสนอ มีการเปิดรับและรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามความสนใจของตน ขึ้นอยู่กับความต้องการของบุคคลในการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อ และมีความต้องการคาดหวังจากสื่อที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดทฤษฎีเรื่องการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมในประเด็นที่กล่าวถึง สิ่งใด“ควรทำ” หรือสิ่งใด “ไม่ควรทำ” สอดคล้องกับการปรับพื้นฐานพฤติกรรมกรเปิดรับและรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันดังที่กล่าวข้างต้น เพื่อสร้างความเข้าใจให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกันจะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ กับวัฒนธรรมของประเทศที่ไปเยือนซึ่งเป็นสิ่งทีละเอียดย่อน เพราะหากมีพฤติกรรมที่ผิดแบบแผนขนบธรรมเนียมประเพณีอาจจะทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารและจะทำให้เกิดการเข้าใจผิดต่อกันได้ การนำเอาการสื่อสารมาประยุกต์ใช้เพื่อ

พัฒนาการท่องเที่ยว โดยใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมจะช่วยลดความขัดแย้งความเข้าใจผิด และการแสดงการลบหลู่หรือไม่สุภาพต่อประเทศเจ้าบ้าน

3. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

3.1 ผลการวิจัยพบว่า ภาพยนตร์เรื่อง Lost In Thailand เป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวชาวจีน ทำให้นักท่องเที่ยวชาวจีนมีความต้องการมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น นอกจากนี้ ความงดงามของเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอของภาพยนตร์โฆษณาการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่เน้นเรื่องราวของความปลอดภัยและความอบอุ่นที่นักท่องเที่ยวชาวจีนได้รับระหว่างท่องเที่ยวในประเทศไทยก็มีส่วนสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวชาวจีนต้องการมาเที่ยวประเทศไทยมากขึ้นด้วย แสดงให้เห็นว่าภาพยนตร์มีผลต่อการเปิดรับและรับรู้ข่าวสารในระดับสูง ดังนั้น

- หน่วยงานรัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ควรมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการผลิตและพัฒนาเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยด้าน มารยาทและข้อควรปฏิบัติต่อสถาบันและบุคคลอันเป็นที่เคารพของคนไทย สถานที่สำคัญ สถานที่ ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ สถานที่สาธารณะ เป็นต้น ให้สนุกสนาน น่าสนใจ ชวนติดตาม และเข้าใจง่าย ผ่านช่องทางการสื่อสารด้วยประเภทของสื่อที่เข้าถึงได้ง่าย หลากหลาย และ สะดวก เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับ โดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์ เพื่อเสนอข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมไทย นำเสนอข้อมูลสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติในขณะที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย แล้วเผยแพร่ นำเสนอด้วยวิถีทัศนียภาพพาหนะต่าง ๆ ที่จะนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่ประเทศไทย อาทิ เครื่องบิน เรือ รถโดยสาร เป็นต้น และสามารถนำเสนอด้วยสื่อต่าง ๆ ดังกล่าวในโรงแรมที่นักท่องเที่ยวเข้าพัก ด้วย

- เสนอข้อมูลข่าวสารทางด้านวัฒนธรรมไทยดังกล่าวแล้วอย่างเข้มข้น จริงจัง และต่อเนื่อง โดยเพิ่มปริมาณข่าวสารและความถี่ผ่านช่องทางของสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น คู่มือการท่องเที่ยว แผ่นพับ สติกเกอร์ ภาพยนตร์ ละครสั้น คลิปวิดีโอ เพื่อให้เกิดการเปิดรับและการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร วัฒนธรรมไทยให้มากที่สุด โดยเน้นการสื่อสารทั้งก่อนและหลังการเข้าสู่ราชอาณาจักรไทย ได้แก่ การพัฒนาเนื้อหาในสื่ออินเทอร์เน็ตโดยเน้นถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติ ในขณะท่องเที่ยวในประเทศไทย

- พัฒนารูปแบบและเนื้อหาที่นำเสนอสิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติในแผนผังสิ่งพิมพ์ให้ดูงดงาม ทันสมัย สะดุดตา ชวนให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจและพึงพอใจที่จะเก็บไว้พิจารณา เมื่อได้รับมอบเพื่อเป็นคู่มือเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย

3.2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการรับรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทในที่สาธารณะและการมีส่วนร่วมเข้าชมในเทศกาลประเพณีที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวชาวจีนอยู่ในระดับรับรู้กลางถึงน้อย ผู้วิจัยเสนอว่าควรสนับสนุนสื่อบุคคล เช่น มัคคุเทศก์ และใช้ช่องทางสื่อสารทุกประเภทเพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับสิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติกับนักท่องเที่ยวชาวจีนขณะท่องเที่ยวในประเทศไทย

3.3 ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ระบุประเภทสื่อที่ต้องการให้เผยแพร่ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตนั้นผู้วิจัยเสนอว่าภาครัฐไทยโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงวัฒนธรรม ควรส่งเสริมสนับสนุนการใช้เว็บเพจประชาสัมพันธ์ สถานที่ที่ควรไปในประเทศไทยควบคู่กับสิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติในสถานที่ท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น ด้วยรูปแบบเนื้อหาที่สนุกสนาน ดังตัวอย่างวีดิทัศน์มีการนำเสนอเนื้อหาสิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติเมื่ออยู่บนเครื่องบินของสายการบินออสเตรเลียแอร์ไลน์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2555 ถึงปัจจุบัน เนื้อหาดังกล่าวผู้ผลิตสามารถทำให้ผู้โดยสารสนุกและอยากติดตามจนจบ อีกทั้งยังเข้าใจ และปฏิบัติตามได้ง่าย ดังนั้นการสร้างภาพยนตร์สั้นเพื่อนำเสนอเนื้อหาสิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติต่อบุคคลและสถานที่ท่องเที่ยวโดยเสนอผ่านเว็บเพจประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงควรนำแนวคิดดังกล่าวมาพัฒนาและจัดทำเพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้และจดจำง่ายและเมื่อนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางไปถึงสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้นนักท่องเที่ยวจะได้ตระหนักในข้อควรและไม่ควรปฏิบัติ

4. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ควรทำการศึกษาความต้องการประเภทและเนื้อหาของสื่อ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีนจากมัคคุเทศก์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เนื่องจากมัคคุเทศก์ทำงานใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยวมากที่สุด ซึ่งสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวางแผนและส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

4.2 ควรทำการศึกษาความต้องการประเภทและเนื้อหาของสื่อ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และระดับการรับรู้เรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ ให้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้นักท่องเที่ยวมี

รูปแบบและพฤติกรรมความต้องการเนื้อหา และประเภทของสื่อ การเปิดรับและการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเพื่อการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวางแผนและส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการสื่อสารข้อควรปฏิบัติและมารยาทในสังคมไทย ได้กว้างขวางและลึกซึ้งขึ้น

4.3 ควรทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ความไม่เข้าใจ หรือข้อห้ามข้อควรปฏิบัติต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวได้รับระหว่างการท่องเที่ยวในประเทศไทย เพื่อสามารถนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขทั้งประเภทของสื่อและเนื้อหาของสื่อให้เหมาะสมมากขึ้นเพื่อเป็นแรงจูงใจและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในหมู่นักท่องเที่ยวชาวจีน และสร้างความเชื่อมั่นในภาพลักษณ์ที่ดีต่อการท่องเที่ยวของไทยในสายตานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติอื่น ๆ ด้วย

